Arvoisat kuulemistilaisuuden osallistujat, kiitos että saan olla täällä kuultavana itselleni erityisen lähellä sydäntä olevasta aiheesta.

Vuonna 2009 Voima -lehdessä ilmestyi juttu nimellä "Vaiennettu väkivalta. Se oli ensimmäinen haastatteluni jossa nostin esille julkiseen keskusteluun, että Suomessa on tyttölapsia, joita on viety ulkomaille silvottavaksi eikä Suomen valtio puutu siihen. Vuonna 2009 on ensimmäinen kerta kun kuulin tyttöjen sukuelinten silpomisesta ensimmäistä kertaa, vaikka itse myös omaan kokemuksen siitä. Se tuli ajankohtaiseksi minulle kun vahingossa keskustelimme ystävien kanssa huhu puheista lapsista, jota on lähetetty. Henkilökohtaisesti minuun tämä kolahti, kun perehdyin aiheeseen syvemmin, ja ymmärsin aiheen olevan tabu. Se on ollut tabu niin yhteiskunnallemme kuin yhteisöissäkin.

Vuonna 2017, aloitimme yhdessä kansalaisjäjestö Fenixessä tekemään selvityksen siitä, millä tavalle ja miten Suomen kaltaisesta, lasten sekä naistenoikeuksien edelläkävijä maana, ollaan epäonnistuttu suojelemaan näitä tyttö lapsia. Saimme nimettömästi haastateltavaksi 4 nuorta naista, jotka ovat suomessa syntymisensä jälkeen viety eri maihin silvottavaksi, palanneet suomeen koulun penkille, ilman että kukaan huomasi heitä puhumattakaan siitä että heille olisi tarjottu apua traumaattisen kokemuksensa jälkeen. Näiden neljän naisen lisäksi, olemme saman selvityksen tiimoilta käyneet yli kymmenen nuoren naisen kanssa keskustelua, josta suuri osa oli kokenut samaa. Sama hätkähdyttävä huoli ja pelko toistui. He olisivat toivoneet että joku olisi kertonut heidän vanhemmilleen, että tämä on suomessa laitonta tai estäneet heitä. Heidän mielestään kärsimys ja vääryyttä ei mikään poista eikä syyllistäminen vanhempiaan auta heitä enää, sillä he tietävät nyt ettei vanhempansa tarkoittaneet pahaa. Arvoisat kuulijat, meistä jokainen varmasti yhtyy minuun kun sanon, että ei ole lapsen vastuulla opettaa vanhempiaan vaan se on meidän aikuisten, viranomaisten ja yhteiskunnan vastuulla suojella lapsia.

Tyttöjen sukuelinten silpominen ei ole vain pahoinpitely. Se on ihmisoikeusloukkaus ja se on lasten oikeuksia räikeästi rikkova perinne. Usein kun puhumme tyttöjen sukuelinten silpomisesta, rajaamme sen pahoinpitelyyn eikä sen pyrkimykseen rajata naisten seksuaalioikeuksia ja kasvattaa heidät tiettyyn alisteiseen asemaan joka vaikuttaa hyvin pitkälle myös tulevaisuuteen ja siihen, miten näkee itseään yhteiskunnassa. Tähän näen hyvin vahvan linkin mahdollisen pakkoavioliitto uhkaan sekä naisten kouluttautumis- ja työllistymishaasteeseen. Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvoa rikkova perinne on muutakin kuin törkeä pahoinpitely. Siksi minusta on valitettavaa, että perinteestä puhuessamme, emme nosta esille sitä näistä edellä mainituiden seikkoja huomioon ottaen. Niin kuin minä itse, niin olen varma, että moni muu tätä perinnettä harjoittavasta kulttuurista tulleet tytöt eivät saa tietää perinteestä tarpeeksi ajoissa. Silloin herää iso kysymys, jota olen itsekin pohtinut, miten tytöt voi hakea apua jos eivät tiedä että mistä hakea apua kun alan ammattilaisetkaan eivät uskalla puhua aiheesta.

Yhteiskunnassamme kun käsittelemme lapseen kohdistuvasta seksuaalirikoksesta tai mistään muusta väkivaltamuodosta, emme anna periksi, emme selittele kulttuurilla tai vähättele sitä vaikeudella ottaa puheeksi. Kuitenkin tyttöjen sukuelinten silpomisen kohdalla, puhumme kulttuurisensitiivisyydestä hyvin ongelmaisella tavalla tai vaikeudesta ottaa puheeksi. Minusta kun puhumme mistään lapseen kohdistuvasta väkivaltamuodosta, pitäisi ensisijaisesti olla kysymys lapsen edusta ja turvallisuudesta. Lapsen tai hänen vanhempiensa etnisen taustan noustessa lapsen edun edelle lapsi menettää tasavertaisen aseman muihin lapsiin nähden.

Viimeiset pari vuotta Suomessa on käyty historiallisen paljon myös keskustelua tästä aiheesta ja näen sen hyvänä asian. Meillä on vahva poliittista tahtotilaa lopettaa tyttöjensukuelinten silpomisen varmuudelle ja tehdä kaikkemme. Minä uskon tietäväni todella hyvin, mistä on kysymys kun vanhempi tulee siihen lopputulokseen että haluaa silpoa tyttärensä. Siitä on kysymys vahvasta perinteestä, jota harvemmin itse lähdetään kyseenalaistamaan vaan se tarvitsee vahva argumentointia kaikkea uskomuksia vastaan. Sosiaalinen paine on myös ongelma. Sen takana on vahva uskomus, että halutaan suojella tyttölasta ja taata hänelle parempi huominen vaikka perinnettä ei vaadi mikään uskonto. Siksi KUKAAN joka sitä tekee, ei koe sen olevan pahoinpitely ja juuri SEN vuoksi, me tarvitsemme lainsäädäntö vahvuuden tukemaan ruohojuuritaso työtä, jotta tämä argumentointia ei tarvita. Jotta tämä selkä lainsäädäntö toimii yksinään argumentiksi, joka kieltää perinnettä sellaisenaan kun sen harjoittaja ymmärtää.

Meni kymmenen vuotta ensimmäisestä julkisesta ulostulostani että lähetekeskustelua käytiin eduskunnassa. Se oli minulle jo lottovoitto, että pohdimme lainsäädäntöä sekä yleisesti kuinka voimme suojella näitä uhan alla olevia tyttölapsia. Lähetekeskustelussa oikeusministeri Anna-Maja Henriksson sanoi että silpomisen vastaisessa työssä tärkeintä on tietoisuuden välittäminen ruohonjuuritasolla tehtävässä työssä. Se on aivan oikein ja erillislain kautta meidän yhteiskunta osallistuu ja kantaa vastuunsa tästä tiedottamisesta.